

Zichtbaar en effectief naar de toekomst

GROENLINKS

COALITIE-PROGRAMMA 2014 - 2018

Zichtbaar en effectief naar de toekomst

Voorwoord

Wij, D66, VVD en GroenLinks van Haarlemmerliede en Spaarnwoude geven in dit voorwoord onze visie op samenwerking en beschrijven in het kort onze opdracht en ambities, evenals de vertrekpunten die daarbij een rol hebben gespeeld.

Wij hebben alle raadsfracties vooraf in de gelegenheid gesteld, via de informateur onderwerpen in te brengen voor het coalitieprogramma. Waar mogelijk hebben we die opgenomen.

De burgemeester heeft, zoals bepaald in de Gemeentewet, de gelegenheid gekregen om inhoudelijk op het coalitieprogramma te reageren. Wij hebben zijn opmerkingen verwerkt en hij heeft ons vervolgens te kennen gegeven zich te kunnen vinden in dit coalitieprogramma. Het proces van totstandkoming van dit programma kenmerkte zich door een goede sfeer en een constructieve samenwerking. Dit is de verdienste van alle partijen!

Onze opdracht & ambities

Kernachtig geformuleerd is het onze opdracht om Haarlemmerliede en Spaarnwoude een gemeente te laten zijn, waarin mensen graag wonen, werken en recreëren. Dat betekent samen met de inwoners de gemeente vormgeven en zorgen voor de noodzakelijke randvoorwaarden. We willen een gemeente zijn met een goed, duurzaam en veilig leefklimaat, met goede sociale samenhang en voorzieningen voor jong en oud, goed onderwijs, een goed ondernemingsklimaat, waar het prettig is te werken. Dat kunnen wij niet alleen, we willen de schouders er onder zetten met burgers, ondernemers, partners binnen en buiten de gemeente.

Vertrekpunten

Vertrekpunt voor het coalitieprogramma is de breed door de raad gedragen programma-begroting 2014. Bij het bepalen van onze ambities hebben daarnaast de volgende pijlers een rol gespeeld:

- Burgerparticipatie
- Zorg voor elkaar
- Behoud van het dorpse karakter in de kernen
- Behoud van de Groene Buffer
- Duurzaam omgaan met onze middelen
- Gedegen financieel beleid

Tot slot

Het nieuwe college moet dit coalitieprogramma verder uitwerken in een uitvoeringsprogramma en staat daarbij nadrukkelijk open voor standpunten, visies en wensen vanuit de gehele gemeenteraad én vanuit de samenleving.

Wij hebben als coalitie vertrouwen in de samenwerking met raad, burgers, ondernemers, maatschappelijke instellingen en partijen binnen en buiten de gemeente. Vol energie gaan we aan de slag. Samen zichtbaar en effectief verder bouwen aan onze prachtige groene buffergemeente!

Bestuur

Bestuurlijke toekomst

Wij willen aanvullend onderzoek doen naar de verschillende mogelijke bestuursvormen, inclusief een onderzoek naar de eventuele houdbaarheid van een zelfstandige gemeente. Voordat over de toekomst van de gemeente een definitief besluit wordt genomen krijgen de inwoners de gelegenheid hun mening te geven.

Bestuurlijke samenwerking

Wij staan voor een open en coherente intergemeentelijke samenwerking met regiogemeenten, waarbij de gemeenteraad inhoudelijk invloed blijft uitoefenen op het functioneren van de samenwerkingsverbanden.

De samenwerking met andere overheden in de regio moet voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude leiden tot een verhoging van de effectiviteit, efficiëntie en kwaliteit van de uitvoering van diverse beleidsvelden. Er wordt gestreefd naar actieve samenwerking bij voorkeur binnen de bestaande vaste verbanden. Zolang de gemeenteraad nog geen uitspraak heeft gedaan in het kader van de bestuurlijke toekomst zullen er geen nieuwe samenwerkingen worden aangegaan die bij ontbinding kosten en/of andere complicaties met zich meebrengen, tenzij geen andere optie mogelijk blijkt. Eventuele toekomstige ambtelijke samenwerking met gemeenten, die de groene buffer niet als uitgangspunt erkennen en die de groene buffer niet garanderen, wordt niet aangegaan.

Samenstelling bestuur

Door de uitbreiding van taken, welke de door de rijksoverheid aan de gemeente worden opgelegd, zoals de decentralisatie van de AWBZ, Jeugdwet en Participatiewet, naast de toekomst ontwikkelingen van onze gemeente, vinden wij het noodzakelijk en verantwoord het college uit te breiden met een derde wethouder. Dit betekent een verhoging van 0,5 fte. (1,5 fte naar 2,0 fte)

De verdeling van de portefeuilles van het College van Haarlemmerliede en Spaarnwoude ziet er als volgt uit:
(Onder voorbehoud)

Burgemeester (1fte)

- Voorlichting en communicatie;
- Openbare orde en veiligheid;
- Brandweer, Veiligheidsregio Kennemerland;
- Algemene beleidscoördinatie;
- Personeel & Organisatie (OR/GO, aanname & CAR/UWO arbeidsvoorwaarden, Vertrouwenspersoon etc.);
- Vergunningen en evenementen;
- Internationale betrekkingen/ jumelage;
- Cultuur kunst en monumenten;
- Overleg Schiphol
- College vertegenwoordiger/spreekuur - Kernbeleid Spaarndam

Wethouder van Haften (D66 - 0,8 fte) 1^e loco

- Strategische toekomst
- Decentralisaties (proces)
- Onderwijsbeleid
- Integratiebeleid
- Jeugd en jongeren
- Ruimtelijke ordening (technisch inhoudelijk)
  - Bestemmingsplannen
  - Structuurvisie
- College vertegenwoordiger/spreekuur - Kernenbeleid Halfweg

Wethouder Graal (VVD - 0,6 fte) 2^e loco

- Algemene middelen (financiën en automatisering)
- Milieu en energiebeleid
- Reiniging en gladheidbestrijding
- Openbare werken
- Openbare gebouwen (w.o scholen)
  - Bouw- en woningtoezicht (vergunningen en handhaving)
  - Welstandsbeleid
  - Grondzaken
- Aandeelhouderschap PolanenPark
- Facilitaire zaken (bedrijfsvoering, auto's e.d.)
- Subsidiebeleid
- Toerisme en recreatie
- Sport
- College vertegenwoordiger/spreekuur - Kernenbeleid Haarlemmerliede

Wethouder Westerman (GroenLinks - 0,6 fte)

- Bestuurlijke contacten NZKG, haven en Schiphol
- Metropool Regio Amsterdam
- AB en DB lidmaatschap Recreatieschap*
- Bestuurlijke contacten voor Noordzeekanaalgebied
- Inhoudelijke portefeuille sociale zaken en welzijn, WMO, volksgezondheid
- Volkshuisvestingsbeleid
- Economische zaken
- Verkeer, vervoer en groenbeleid
- College vertegenwoordiger/spreekuur – Kernenbeleid Buitengebied

* plaatsvervangend lid tijdens AB vergaderingen : PvdA – Dicky Kerkhoff

Veiligheid

Een gevoel van veiligheid in de leefomgeving draagt onmiskenbaar bij aan de algemene leefbaarheid voor de inwoners van een gemeente. Veiligheid verdient daarom de bijzondere aandacht van de overheid. Een proactieve houding verdient hierbij de voorkeur boven repressief optreden. Veel problemen kunnen opgelost worden in de sfeer van verbetering van huisvesting, maatschappelijke activiteiten en onderwijs.

Veiligheid moet niet alleen een zorg van de overheid zijn. Integendeel. Burgers hebben hierin een belangrijke rol en dienen daarom door de overheid zo veel mogelijk betrokken te worden bij de inrichting en het beheer van hun eigen leefomgeving. Zij weten immers als geen ander wat er speelt en wat er nodig is. We zullen daarom een experiment starten waarbij de dorpsraden en de dorpsvereniging de mogelijkheid krijgen projecten voor de eigen dorpskern te realiseren. Wij zullen daar ook een budget aan verbinden.

Eveneens belangrijk voor de veiligheid is dat we geen gezondheidsrisico's lopen door onze omgeving. Het milieu in onze leefomgeving is daarom minstens zo belangrijk als veiligheid. Daarnaast moet zorgvuldig worden omgegaan met de verkeersveiligheid, vooral bij het vliegverkeer boven en bij het weg- en treinverkeer langs ons. We zien dat de crisisbeheersing in onze regio steeds professioneler wordt. Veiligheid is voor ons een taak van burgers én gemeente samen.

Verkeer en Vervoer

Wij blijven ons inzetten om voor de N200 een goede oplossing te vinden en daarmee een vermindering van de verkeersdruk binnen de kern van Halfweg te realiseren.

Ook het beheer van de wegen binnen onze gemeente en het op peil houden van de kwaliteit hiervan zal de komende jaren de volle aandacht krijgen.

Schiphol is de economische motor van deze regio en zorgt voor veel werkgelegenheid. De lasten van Schiphol komen echter onevenredig in onze gemeente terecht. We streven daarom naar beheersing van de geluids- en veiligheidsnormen en de bewaking daarvan.

OV-verbindingen van de dorpskernen naar de voorzieningen (ziekenhuizen, stations, winkelcentra) moeten in stand blijven. De gemeente zal zich hiervoor inspannen bij de bevoegde instanties.

Economische zaken

Wij bieden ondernemers de ruimte om zich te kunnen ontwikkelen. Voor initiatieven gericht op duurzame productie, vernieuwing en werkgelegenheid worden stimulerende voorwaarden gecreëerd.

De agrarische sector moet daar waar dat kan haar bedrijvigheden kunnen verbinden met nevenactiviteiten, gericht op recreatie en toerisme, natuurbeheer en andere kleinschalige werkzaamheden.

Het PolanenPark is een waardevolle aanvulling ten behoeve van de economische expansie van onze gemeente. Verdere ontwikkeling biedt ook kansen voor werkgelegenheid voor onze inwoners. Het PolanenPark biedt ook mogelijkheden aan bedrijven uit de dorpscentra zich op het Polanenpark te vestigen te vestigen. Bewaakt wordt dat mogelijke (verkeers) overlast van het PolanenPark voor met name Haarlemmerliede o.a. door middel van tijdig overleg met de Dorpsvereniging tot een minimum beperkt blijft.

MRA

De 'Metropoolregio Amsterdam' (MRA) is het informele samenwerkingsverband van lokale en provinciale overheden in de noordvleugel van de Randstad. De partners maken afspraken op het gebied van verkeer en vervoer, economie, verstedelijking, landschap en duurzaamheid. Wij onderkennen de kracht van dit samenwerkingsverband en zullen onze actieve rol hier binnen blijven vervullen.

Onderwijs

Basisscholen zijn een investering in onze jeugd en een belangrijke voorziening voor de leefbaarheid van de dorpen. Wij stimuleren de ontwikkeling van brede scholen naar Integrale Kindcentra (IKC). In een IKC krijgen kinderen een totaalpakket aan ontwikkelingsmogelijkheden. Naast het reguliere onderwijs biedt het IKC ook kinderopvang, voorschoolse educatie, zorgadviesdienst, buitenschoolse opvang, sport en cultuur. In onze gemeente dienen goede voorzieningen te zijn voor kinderopvang. Dit moet zowel de ontwikkeling van kinderen steunen als de emancipatie van alle gezinsleden bevorderen.

Cultuur en Recreatie

Wij vinden dat Haarlemmerliede en Spaarnwoude als woongemeente aantrekkelijk moet blijven door een rijk aanbod aan voorzieningen, zowel op cultureel als op recreatief gebied. In onze gemeente is een aantal rijks-, provinciale en gemeentelijke monumenten aanwezig. Deze moeten worden behouden; zij zorgen ervoor dat Haarlemmerliede en Spaarnwoude 'historisch' op de kaart blijft.

De gemeente zal initiatieven stimuleren voor jaarlijkse culturele en recreatieve evenementen gericht op de eigen inwoners

Subsidie aan sportclubs moet gericht blijven op de breedtesport en gericht worden op participatie. Het doel is zo veel mogelijk inwoners, jong èn oud, in beweging te krijgen en te laten participeren. Dit draagt bij aan gezond ouder worden en lagere zorgkosten..

De groene buffer moet in zijn geheel multifunctioneel groen blijven, zodat deze door veel mensen – inwoners of bezoekers uit de regio – kan worden benut, zonder dat de verschillende belevingsvormen van het groen bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt worden. Het vraagt om een goede afweging waar welke functies (agrarische activiteiten, extensieve en intensieve recreatie, evenementen, natuurbeleving en natuurgebied) in de groene buffer hun plaats kunnen hebben.

Voor het behoud van de groene buffer is onderhoud en ontwikkeling van het groen, alsmede bescherming van o.a. het veenweidengebied als cultureel erfgoed van levensbelang. Er zijn twee partners die een belangrijke rol vervullen bij het beheer en de ontwikkeling van het groen en dat zijn het Recreatieschap en de agrariërs. Beiden moeten voldoende ruimte blijven houden om het groen rendabel te kunnen beheren en ontwikkelen. Voor het Recreatieschap is dit afhankelijk van de inkomsten van de provincie, de gemeenten, van evenementen en andere recreatieve activiteiten. Voor de agrariërs geldt dat zij voldoende bestaansmogelijkheden moeten hebben om hun bedrijf voort te kunnen zetten. Dit is natuurlijk afhankelijk van de exploitatie van het bedrijf zelf. De agrarische bedrijven spelen een grote rol bij de instandhouding en het onderhoud van het landschap en het groen in het buitengebied.

Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

De kern van de decentralisaties is de opgave aan de gemeente om te komen tot een samenhangend sociaal beleid dat niet alleen kwalitatief goed is, maar dat ook effectief, efficiënt én goedkoper is dan nu het geval is. Stevige verbanden tussen werk, inkomen, zorg, jeugd, onderwijs en gezondheid zijn hierbij noodzakelijk.

Bij zowel de decentralisatie AWBZ als de Zorg voor de Jeugd gaat het in eerste instantie over het goed regelen van de overdracht van taken en middelen van het Rijk naar gemeenten.

We willen ook werken aan de inhoudelijke transformatie, waarbij het zorgaanbod en mogelijk de wijze van organiseren op termijn zal veranderen. Het is belangrijk dat de transformatie zorgvuldig gestalte krijgt. Uitgangspunt is dat de gemeente de regievoerder is waarbij niet het aanbod van zorgproducten maar de cliëntvraag naar zorg centraal staat.

Uiteindelijk zal de manier waarop zorg en ondersteuning geboden wordt veranderen. Ondersteuning is in alle gevallen individueel maatwerk. Dit geldt zowel voor de Wmo als voor de Jeugdwet en de Participatiewet. Het resultaat is uiteindelijk een samenspel van eigen inzet, inzet van het sociale netwerk, informele ondersteuning, gebruik van algemene voorzieningen, zoals een dorps huis, zo nodig aangevuld met professionele ondersteuning in de vorm van maatwerkvoorzieningen en specialistische hulp (individuele voorzieningen).

Mensen die (kortdurend of permanent) niet volledig zelfstandig kunnen functioneren hebben ondersteuning nodig. Uitgangspunt bij hulpverlening: één gezin, één hulpverlener, één plan.

Halfweg en Zwanenburg zijn dubbeldorpen. Net zoals Spaarndam Oost en West dat zijn. Bij het plannen van WMO voorzieningen is het van belang dat burgers van dubbeldorpen 'over de grens' van elkaars WMO voorzieningen gebruik kunnen maken, zoals bijvoorbeeld ouderenvoorzieningen.

Het uitgangspunt is dat de decentralisaties budgettair neutraal worden uitgevoerd, waarbij de mogelijkheid open blijft om de decentralisaties te borgen en budgetoverschrijding in overleg bespreekbaar is.

Volksgezondheid en milieu

De gemeente wordt steeds meer een faciliterende gemeente in plaats van een 'alles zelf bedenkende gemeente'. De gemeente denkt mee, maakt gebruik van de kennis die aanwezig is in de gemeente en zorgt dat regelgeving en bureaucratie niet meer in de weg staan van duurzame initiatieven.

Duurzaamheid onder het milieuaspect richt zich hoofdzakelijk op energieverbruik en besparing. Wij zijn ook op dat punt voorstander van duurzame oplossingen. Echter, duurzame energievoorzieningen die afbreuk doen aan de benoemde landschappelijke kwaliteiten in onze gemeente zijn ongewenst.

Wij zijn voorstander van oplossingen die minder afbreuk aan de landschapskwaliteit doen, bijvoorbeeld doordat ze zijn gekoppeld aan bebouwing of inpandig worden uitgevoerd. Voorbeelden zijn zonnepanelen en installaties voor warmtekoppeling. Bij nieuwbouw wordt aandacht besteed aan energiezuinige bouw met een lage Energieprestatiecoëfficiënt (EPC).

Alle inwoners krijgen concrete tips over wat zij zelf kunnen doen om energie en daarmee geld te besparen. Onze gemeentelijke gebouwen zullen, daar waar mogelijk, worden verduurzaamd. Op termijn wordt gestreefd naar energieneutrale gemeentelijke gebouwen.

Ruimtelijke Ordening en Huisvesting

In onze gemeenten zullen niet veel nieuwe projecten meer opstarten. De aandacht zal uitgaan naar het tot een goed einde brengen van de lopende projecten.

Om de woningvoorraad op peil te houden en veranderingen in de bevolkingsopbouw en samenstelling van huishoudens het hoofd te bieden, moet de woningmarkt zich blijven ontwikkelen. Er zijn meer woningen noodzakelijk, waarbij diversiteit in het woningaanbod moet worden nagestreefd.

Er is een grote vraag naar betaalbare woonruimte en aangepaste woningen. Samen met onder andere de woningbouwcoöperaties willen we in onze gemeente blijven zoeken naar mogelijkheden voor betaalbare nieuwbouw, verduurzaming van de bestaande bouw en hergebruik van leegstaande panden. Bij nieuwbouw moet met de behoeften van alle doelgroepen rekening worden gehouden. Dat kan betekenen dat voorrang gegeven moet worden aan jongeren, senioren en starters

Betaalbaar wonen voor ouderen en jongeren is van groot belang en blijft prioriteit. De nieuwe nota Wonen zal waar mogelijk daarbij functioneren als onderhandelingsmiddel naar externe partijen. Daar waar mogelijk zullen corporaties worden aangesproken op hun 'sociale verplichting', om ook op de lange termijn te kunnen blijven beschikken over voldoende sociale huurwoningen. De gemeente zal zich inzetten om de omzetting van bestaande sociale woningen naar de vrije sector tegen te gaan.

In alle gevallen moeten bij bouw- en verbouwplannen de belanghebbende omwonenden door de plannenmaker vroegtijdig geïnformeerd worden. Wij vinden dat een project niet alleen beoordeeld moet worden op de welstand van het project zelf maar vooral of het project past in de omgeving.

Groen

Het Groenstructuurplan bepaalt onze groenplannen voor de toekomst. Het Groenstructuurplan zal de komende periode worden voorzien van een realistisch uitvoeringsplan, waarbij gezocht zal worden naar mogelijke financiële middelen. Gezien de financiële situatie van dit moment is het niet realistisch te verwachten dat alle aanbevelingen in de komende jaren worden verwezenlijkt.

Algemene middelen

De komende jaren moet er een voorzichtiger financieel beleid gevoerd gaan worden, zeker gezien het nog steeds toenemend aantal taken dat de gemeente krijgt toebedeeld, zonder dat daarbij altijd middelen worden verstrekt. Het beheer van de openbare financiën moet voor iedereen inzichtelijk en begrijpelijk zijn. Het effect van de bestede middelen moet duidelijk worden uit de vergelijking tussen de kosten en resultaten van de activiteiten.

Het moet burgers helder gemaakt worden welk deel van de uitgaven beïnvloedbaar is en welk deel dat niet is. Hierdoor kan het beleid worden getoetst en eventueel aangepast.

De tarieven voor belastingen en heffingen worden niet meer dan noodzakelijk verhoogd, derhalve wordt een behoudend beleid gevoerd.

Het financiële beleid is gericht op een sluitende meerjarenbegroting. Dat betekent niet dat elk jaar zonder tekort moet worden afgesloten. Voor duurzame investeringen kan gebruik gemaakt worden van de reserves. Het houdt in dat over een aantal jaren quitte gedraaid

dient te worden. De tarieven voor de belastingen en heffingen behoren te liggen op het niveau van vergelijkbare gemeenten. De inkomsten uit de belastingen en heffingen zullen echter ook voldoende moeten zijn om het door de inwoners gewenste voorzieningenniveau met elkaar op peil te houden.

Uitgaande van een efficiënte bedrijfsvoering dienen de tarieven voor gemeentelijke diensten kostendekkend te zijn en te blijven. Het dient helder en logisch te zijn waarom een bepaalde dienst geld moet kosten. Vooral dit laatste betekent dat regelmatig bekeken moet worden of er aanleiding is om de tarieven aan te passen.

Halfweg, 5 mei 2014

R. van Haeften

R. Broekhuizen

G. Wehkamp

